

HASIČSKÉ NOVINY

Zajímavý projekt pomohl mládeži

... najdete na straně 7

"Staříci" soutěží

... dočtete se na straně 4

Ročník 33, číslo 7-2022, 8. dubna 2022

Vydává Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska

Finanční sbírka pro hasiče na Ukrajině

Účastníci Shromáždění představitelů SDH okresu Žďár nad Sázavou, které se konalo 20. března 2022 v Kulturním domě v Novém Městě na Moravě, podpořili výzvu výkonného výboru OSH ČMS a zapojili se do jednorázové finanční sbírky humanitární podpory hasičům na Ukrajině. Během tohoto víkendového jednání bylo soustředěno 133 700 Kč, kromě jednotlivců se připojilo i 38 SDH a 1 okrskový výbor; dalšími 20 000 Kč do sbírky přispělo samotné OSH ze svého rozpočtu na rok 2022. Celkový výtěžek finanční sbírky byl 153 700 Kč. Finanční prostředky budou po jednání s vedením samosprávy Kraje Vysočina využity na nákup nového potřebného hasičského materiálu pro hasiče v Zakarpatské oblasti Ukrajiny, s níž má Kraj Vysočina již 14 roků let vzájemnou spolupráci. Kromě toho se dobrovolní hasiči v rámci okresu zapojují do další humanitární akce – HASIČI HASIČŮM, kterou na území ČR organizačně zajišťují po vzájemné dohodě HZS ČR a SH ČMS, příslušná krajská ředitelství HZS ČR.

Luboš Zeman, starosta OSH

Zasahovalo deset hasičských jednotek i policejní vrtulník. Dočtete se na straně 2. foto: Michal Fanta/HZS KHK

Jičínský hasič přežívá - 2022

Po dlouhé odmlce je tu opět tradiční prvomájová soutěž TFA Jičínský hasič přežívá 2022. Koná se v rámci májových oslav na náměstí Valdštejnově náměstí v Jičíně 1. 5. 2022.

Přímo na náměstí vznikne dráha, na které musí splnit účastníci několik disciplín TFA, při kterých prokáží svou sílu a vytrvalost. Zároveň se soutěží probíhá na náměstí doprovodný program včetně ukázek zásahové techniky složek IZS. Diváci i soutěžící jsou srdečně zváni!

Disciplíny:

lezení, hammer box, barely, figurína, hadice

Kategorie:

A muži HZS do 35 let,
B muži HZS od 36 do 44 let,
C muži HZS a SDH nad 45 let,
D muži SDH do 45 let, ženy, štafety

Účast:

Příslušníci HZS ČR, zaměstnanci HZS podniků, členové JSDH obcí, maximálně 80 závodníků

Pravidla:

dle propozic TFA Jičín.
Startovné 100,-

Termín přihlášek:

Nejpozději do 22. dubna 2022

Přihlášky, informace, kontakt:

tel.: 776 203 686

email:

ladislav.obornik@hkk.izscr.cz

Ředitel závodu:

PhDr. Libor Zikeš, Ph.D., MBA

Canisterapeutický pes pomáhá v KACPU

V Krajském asistenčním centru pomoci Ukrajině pracují hasiči z HZS Pardubického kraje nepřetržitě od 2. března 2022. Kromě daných úkolů, které jsou spojeny se zajišťováním pomoci uprchlíkům, je k dispozici i psycholog HZS Pardubického kraje a také, v rámci dobrovolnické činnosti, i canisterapeutický pes paní Mgr. Evy Tomíškové. Artik je 20měsíční pes zlatého retrievra, který běžně dochází do mateřských škol se vzdělávacími programy a pomáhá dětem zbavovat se psychických bloků. Přes takto pozornost od negativních vjemů a snáz bourat komunikační bariéry.

Petra Zakopalová - asistentka HZS Pardubického kraje

Simulovaný požár chaty pod Pradědem

Čtyři desítky profesionálních a dobrovolných hasičů, policistů ČR, zdravotníků ZZS MSK a záchranářů Horské služby se v úterý 29. 3. 2022 zapojily do taktického cvičení složek integrovaného záchranného systému v Jeseníkách pod nejvyšším vrchem Praděd, zaměřeného na likvidaci požáru kuchyně horské chaty Barborka a záchranu tří osob, které se při požáru nadýchaly kouřem a utrpěly popáleniny. K samotné chatě, vzdálené 1,3 km od velkého parkoviště ve známém lyžařském centru Ovčárna, dokázala kvůli očekávané sněhové nadílce dojet jen terénní vozidla složek IZS, opatřená pásy. Zásahující jednotky hasičů ale i tak z Ovčárny velmi rychle dováželo k místu požáru hasičské pásové vozidlo PV-Hägglunds, které v přední a zadní části dokáže pojmout až 18 osob. Hasiče vyváželo pásové vozidlo nahoru k požárem zasažené chatě, zpět postupně dva nadýchané zraněné a pak i dalších 15 evakuovaných osob, ty rozváželo i do okolních chat. Třetího zraněného (popáleného kuchaře) dovezla dolů na Ovčárnu Horská služba Jeseníky na pojezdových nosítkách za svým sněžným skútr, i to se zdravotníkem ZZS MSK. Vzhledem k přípravě oběda byl zakouřen

náhradní prostor v garáži horské chaty, odkud také zasahující hasiči zachránili všechny tři zraněné osoby. Hasiči pak zkontrolovali všechny vnitřní prostory horské chaty, zda je skutečně prázdná, a tím se s ní také seznámili. Pod velením Hasičského záchranného sboru Moravskoslezského kraje zde vedle dalších složek IZS zasahovaly dvě desítky profesionálních a dobrovolných hasičů z pěti jednotek – 2× z HZS MSK (ze stanice Bruntál s pá-

sovým vozidlem PV-Hägglunds a ze stanice Rýmařov) + 3× z SDH – Karlova Studánka, Malá Morávka a Vrbno pod Pradědem s terénním vozidlem Bombardier. Policie ČR zde mj. využívala čtyřkolku Gladiátor X8, Horská služba Jeseníky čtyřkolku na pásech a sněžný skútr, ZZS MSK čtyřkolku s vozíkem.

por. Mgr. Petr Kúdela,
tiskový mluvčí HZS
Moravskoslezského kraje

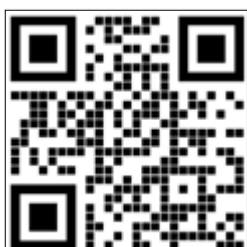

Kurz garantů v Přibyslavi

Ve dnech 25.–27.3. 2022 proběhl Kurz garantů, který zajišťuje ÚORM. Kurzu se účastnilo 14 dobrovolných uchazečů. Garant je jedna z forem neformálního vzdělávání členů SH ČMS. Cílem kurzu bylo vysvětlit a naučit uchazeče připravovat a organizovat akce, které v rámci naší dobrovolnické práce pořádáme na různých úrovních, např. školení, oslavy, osvěta mezi občany. Do programu byla zařazena témata jako např. metodika pro tvorbu programu, komunikace, využití didaktických pomůcek a nově

zařazenými tématy jsou práce s médii a PR, příprava online setkání prostřednictvím internetu. Vytvoření online kurzu si účastníci mohli vyzkoušet v praktické výuce. Lektory tohoto kurzu byli ÚORM jmenováni: Andrea Dopitová, Jana Trojancová, Jana Urbancová, Petr Kostrůnek a Tereza Tesařová. Kurz byl ukončen ústní zkouškou, kterou všichni absolventi splnili velice dobře. Účastníci získali osvědčení Garant.

Andrea Dopitová, vedoucí kurzu za ÚORM

První vozidlo po 120 letech

... "parkuje" na straně 5

Hasičské muzeum Niepokalanów

... zve k návštěvě na straně 8

90820-00906 Pardubice

Znalostní test

... zkuste na straně 7

Náš tradiční úvod k zásahům za uplynulé bychom chtěli věnovat zvýšenému nebezpečí požárů v přírodě. Preventivní apel po opatrnosti si můžeme demonstrovat na příkladu Moravskoslezského kraje. Hasičský záchranný sbor Moravskoslezského kraje registroval v letošním roce vysoký počet požárů porostů (louky, lesy, suché trávy apod.), a to hlavně kvůli počasí s dlouhodobou absencí srážek. Za posledních 5 let (období 1.1 – 24.3.) vzniklo průměrně 33 požárů porostů za celé toto

téměř čtvrtletní období. V letošním roce za stejné období evidoval HZS MSK 138 případů požárů porostů za uvedené období, což představuje 4x více požárů oproti průměru z předchozích let. Těmito požáry byla způsobena škoda v řádu statisíců korun, včasným zásahem hasičských jednotek se podařilo uchránit hodnoty několikrát násobně vyšší. Příčina naprostě většiny těchto požárů souvisí s nedbalostním jednáním lidí. To jsou určité velmi varovná čísla!

redakce

Dopravní nehoda

Jednotka ze stanice Ústí nad Labem zasahovala u dopravní nehody osobního auta v Chlumci. Auto sjelo do příkopu. Jeden člověk byl zraněn. Hasiči mu poskytli předlékařskou pomoc a provedli protipožární opatření. Doprava byla řízena kyvadlově.

HZS Ústeckého kraje

Tři nehody za tři hodiny

V březnu se v průběhu třech hodin staly hned tři dopravní nehody na plzeňské dálnici D5. Ve všech třech případech museli středočeští hasiči zraněné osoby z vozidel vyprošťovat za pomoci hydraulického vyprošťovacího zařízení. První událost se stala necelých dvacet minut před polednem, kdy došlo ke střetu osobního a nákladního automobilu na dvanáctém kilometru ve směru do Prahy. Za pět minut od příjezdu k události berounští profesionální hasiči ve spolupráci se zdravotnickou záchrannou službou vyprostili zraněnou osobu z poškozeného osobního automobilu. Ta byla následně letecky transportována do nemocnice. Jednotka se následně zaměřila na zasypání uniklých provozních kapalin a provedla protipožární opatření na vozidlech. Druhá z trojice nehod byla středočeským hasičům oznámena

v 13:17. Tentokrát se střetly dva nákladní automobily. Událost se stala opět ve směru do Prahy, ovšem na 21. kilometru. Profesionální hasiči z Berouna i zde museli z poničené kabiny nákladního automobilu zraněnou osobu vyprošťovat. Ta byla také transportována do nemocnice letecky. Během zásahu došlo v protisměru dálnice k další dopravní nehodě. Opět se zde střetly dva nákladní automobily a v jednom z nich zůstal zaklíněný řidič. Tato zraněná osoba byla do nemocnice transportována pozemní cestou sanitkou. Plzeňská dálnice byla po celou dobu zásahu obousměrně uzavřena. Berounská stanice byla pro případ dalšího výjezdu zálohována dobrovolnou jednotkou obce Králův Dvůr, která držela pohotovost na své zbrojnici.

por. Ing. Tereza Fliegerová,
HZS Středočeského kraje

Noční požár chalupy

V březnu došlo k požáru chalupy v Kořenově v části obce Polubný. Na místo události byly prostřednictvím Krajského operačního a informačního střediska (KOPIS) vyslány jednotky z druhého stupně požárního poplachu. Při příjezdu prvních hasičů ze stanice HZS Tanvald na místo zásahu již probíhalo intenzivní hoření dřevěných konstrukcí podkrovního prostoru pod plechovou střešní krytinou. Na místo postupně dojížděly další jednotky (7) a hasiči zasahovali vnitřní i vnější zásahovou cestou pomocí třech vodních proudů. Nikdo z obyvatel nebyl zraněn a škodu vyšetřovatel požárů předběžně stanovil na 4 mil. Kč. Příčina vzniku požáru je dále v šetření.

Na místě zasahovali jednotky: stanic HZS Tanvald a Jablonec n. N. a SDH obcí Kořenov – Horní Polubný, Kořenov-Přichovce, Desná, Harrachov, Tanvald Šumburk.

dle zprávy
nrap. Bc. Jakuba Suchardý,
zastupujícího tiskového mluvčího
HZS Libereckého kraje,
foto: HZS LK

Rozsáhlý požár s komplikovaným zásahem

Jednotky profesionálních hasičů a dobrovolných jednotek místních částí Olomouce (Chválkovice a Černovír) likvidovaly rozsáhlý požár v bytové části několikapodlažního domu na Blažejském náměstí v Olomouci. Požár se velmi rychle rozšířil do dvou podlaží, střechy, různých technických či půdních zákoutí. Navíc, poškození zakouřením způsobilo další škody i v ostatních podlažích objektu. Průzkumem hasiči vyloučili přítomnost osob v ohrožení. Náročnou cestou s bezpečnostními překážkami a uzamčením se vnitřním vstupem hasiči dostali k nejsložitější části, prakticky dvě podlaží byla zcela v plamenech. Zásah realizovali s využitím výškové techniky. Nutno zdůraznit fyzickou náročnost po celou dobu zásahu, střídání v etapách i potřebu

povolání dalších dvou jednotek k výpomoci při hašení, rozebírání a celkové likvidaci (Olšany u Prostějova, Velká Bystrice), vše téměř po celou dobu v dýchací technice s důrazem na stálou kontrolu ně-

kolika dalších výškových či jiných budov v těsné blízkosti.

ze zprávy Zdeňka Hošáka,
tiskového mluvčího
HZS Olomouckého kraje

Superb skončil na kolejích

Profesionální hasiči ze stanice Ostrava-Zábřeh (HZS MSK) vyprošťovali osobní automobil Škoda Superb, který po nehodě se Škodou Fabia skončil v tramvajovém kolejišti u zastávky Sport Aréna. Na pomoc si hasiči povolali vyprošťovací speciál Tatra Omars. Nehoda se stala na hranici ostravských čtvrtí Zábřeh a Vítkovice. Vyjela sem dvě vozidla ze stanice HZS Moravskoslezského kraje

Ostrava-Zábřeh, včetně vyprošťovacího Omarse. Ten dokázal superb „odklidit“ z kolejí za necelou půlhodinu. Po dobu vyprošťování byla zastavena tramvajová doprava. Hasiči vedle toho uklidili místo nehody, především silnici, na menší únik provozních kapalin použili nasávkový sorbent. Řidič superbu vyvázl bez zranění.

HZS Moravskoslezského kraje,
foto Tomáš Lach

Požár kuchyně likvidovaly čtyři jednotky hasičů

Čtyři jednotky hasičů likvidovaly požár, který vypukl v kuchyni jednoho bytu bytového domu v Ústí nad Orlicí. V době vzniku požáru uvnitř bytu nikdo nebyl. Hasiči museli plameny zlikvidovat a z dalších bytů zasažených silným kouřem evakuovat tři osoby. Plameny poškodily kompletně celou kuchyň a černý dým, tedy zplodiny hoření, poničil zbytek vybavení bytu. Při požáru naštěstí

nebyl nikdo zraněn. Škoda, dle vyšetřovatele příčin vzniku požáru, byla předběžně vyčíslena na 500 tisíc korun. Uchránit se podařilo majetek ve výši zhruba 2 miliony korun. K určení přesné příčiny vzniku požáru si vyšetřovatel na místo přizval odborníky z Institutu ochrany obyvatelstva HZS ČR Lázně Bohdaneč.

por. Bc. Vendula Horáková,
HZS Pardubického kraje

Požár rubiska

Druhý stupeň požárního poplachu vyhlásil v závěru března velitel zásahu na Vsetínsku u požáru rubiska (valašský výraz pro vykáčený les – pozn. red.) po těžbě dřeva v katastrálním území Lhoty u Vsetína. Vsetínští profesionální hasiči společně s hasiči dobrovolných jednotek z Jablůvky, Vsetína, Lhoty u Vsetína, Halenkova a Karolinky hasili rozsáhlý požár, který díky větru „utekl“ dělníkům likvidujícím zbytky klestí.

Požár byl však ve velmi těžko dostupném místě a hasiči měli problém dopravit na požářiště vodu. Hasili dvěma proudy vody a vysokotlakem z menších vozidel dobrovolných hasičů. Kam se s vodou nedostali, bylo nutné hasit ručně z vaků. K zamezení dalšího šíření ohně do širšího okolí obkopávali zasažené místo.

por. Mgr. Lucie Javoříková,
HZS Zlínského kraje

Pád do šachty

Dvě družstva hasičů zasahovala v Sokolově, kde u zahrádkářské kolonie v části města Šenvert zachraňovali muže z hloubky. Do úzké šachty přívodu vody spadl muž hlavou dolů a v této pozici se nedokázal sám z více než metrové hloubky dostat sám. Až po dvou hodinách našel muže spadlého v šachtě jeho soused, svými silami ho ale nedokázal dostat ven. Zavolał tak na pomoc

hasiče. Ti po příjezdu na místo začali muže ihned vytahovat za nohy, které jako jediné koukaly z šachty ven, podařilo se jim dostat muže nahoru během několika okamžiků. I s ohledem na čas strávený hlavou dolů v úzké šachtě nebyl muž zdravotně zcela v pořádku, hasiči mu tak poskytli první pomoc až do příjezdu záchranné služby.

HZS Karlovarského kraje

Žďáření aneb oheň silnější než „tisíc motyk“

V Hasičských novinách se nejčastěji věnujeme fenoménu ohně ve smyslu druhé části oblíbeného rčení: Oheň je dobrý sluha, ale zlý pán. Pojďme se však na dnešní tematické straně zaměřit na situace, kdy člověk s ohněm pracuje tak, aby mu sloužil. I když, i zde je stále přítomna riziková hranice mezi „službou“ a panováním“ ze strany ohně. Když je však vše vykonáváno správně, zkracení ohně zde přináší lidem užitek již celá staletí a tisíciletí.

Mýcení, klučení, žďáření

Nejprve je nutné vyjasnit tři základní termíny, které jsou občas zaměňovány: mýcení, klučení a žďáření. Souvisí se snahou získat zemědělskou půdu i v lokalitách, kde dříve dominoval les. Termín mýcení označuje kácení lesa za účelem odlesnění. Klučení je následně odstranění pařezů po vymýcení. Žďáření je z hasičského hlediska asi nejzajímavější. Jedná se o způsob získání nové zemědělské půdy vypalováním původního lesního porostu. Pokud vám všechny tři termíny znějí poněkud archaicky, máte pravdu. Ostatně, tyto způsoby získání nové zemědělské půdy najdete i v řadě historických místních názvů. Hodně českých měst a obcí bylo vybudováno na pomyslných lesních kořenech: Paseky, Oseky, Světlá nad Sázavou, Kluky, Žďár, Žďárky, Ždírec... V posledních třech místních názvech slyšíme zcela zřetelně výraz „žďáření“. Zaměříme se podrobněji na tuto metodu, jejíž počátky sahají až do dávnověku. Žďáření bylo nutné vždy dobře napláňovat, protože jinak hrozilo značné riziko požáru a celá snaha by se mohla snadno ukázat jako kontraproduktivní. Z toho důvodu se často používala jako pracnější, ale bezpečnější metoda získání nové zemědělské půdy, kombinace mýcení (kácení lesa) a klučení (odstranění pařezů).

Již historický snímek hasičského tanku v akci.

Kontrolované vypalování porostů

Přesto byl oheň jedním z nejstarších a nejzdatnějších pomocníků člověka při získání nové zemědělské půdy. S nadsázkou můžeme říci, že z hlediska efektivity byl silnější než „tisíc motyk“. Dnes je u nás úmyslné vypalování porostů vesměs striktně zakázáno. Nejnovější legislativa pak umožňuje tuto praktiku realizovat – za striktních podmínek – pouze orgánům ochrany přírody, jak je tomu i v některých dalších evropských zemích. Nesmíme ovšem zaměňovat žďáření (za účelem získání nové zemědělské půdy) za vypalování porostů s cílem například zamezení šíření určitých druhů dřevin.

Dodnes se například vypalují porosty na konkrétních místech (zejména vřesovištích) ve Velké Británii (vypalování je zde povoleno od 1. října do 30. dubna). Řízené vypalování travních porostů, vřesovišť a křovin je za přísných podmínek povoleno např. i v Nizozemsku, Estonsku, Slovinsku, Francii, Španělsku, Portugalsku či Německu. U nás bylo například řízené vypalování vřesoviště využito jako simulace při hasičském taktickém cvičení na dopadové ploše Jordán v CHKO Brdy v roce 2016. Odborníci se celkem shodují, že vypalování lze doporučit jako možný či vhodný způsob využívání u vybraných nelesních biotopů, zejména sekundárních vřesovišť, s určitými výhradami u některých typů sekundárních trávníků.

I kontrované žďáření se může změnit v nekontrolovaný požár.

Žďáření (kdysi) ve Finsku.

Žďáření jako malířský motiv.

Zdroje foto:

StevenTerblanche, CC BY-SA 4.0 <<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>>, via Wikimedia Commons. Timjphillips, CC BY 3.0 <<https://creativecommons.org/licenses/by/3.0/>>, via Wikimedia Commons. Eero Järnefelt, Public domain, via Wikimedia Commons. Diorit, CC BY-SA 3.0 <<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/>>, via Wikimedia Commons, Martin Kavka (HZS ČR)

Epilog

Ve Spojených státech či Austrálii je řízené vypalování porostů paradoxně používáno jako nástroj k omezení potenciálního nebezpečí lesních požárů. Záměrem je totiž v klimaticky vhodném období roku spotřebovat palivo, které by přispělo k rozšíření požáru do obydlených oblastí. Kromě tohoto preventivního vypalování se za vhodných podmínek využívá uměle založený protipožár v akutním boji s blížícím se neovládnutelným ohněm jako možnost poslední záchrany.

připravil Mirek Brát

Milíře – zapomenuté lesní továrničky na výrobu dřevěného uhlí

Dřevo bylo vždy pro člověka tím nejlépe dostupným palivem, dokonce i obnovitelným, jak bychom podotkli moderní terminologií. Pak si ovšem nějaká zvidavá hlava povšimla, že pokud dřevo hoří při vysoké teplotě za minimálního přístupu vzduchu, mění se v něco, co si zachovává rovněž vlastnosti paliva, avšak má třikrát vyšší výhřevnost než dřevo, ze kterého pochází. Zrodil se milíř, taková malá lesní továrnička na výrobu dřevěného uhlí.

Dřevo v uhlí

Dřevěné uhlí je de facto karbonizované dřevo. Jeden kilogram dřevěného uhlí poskytuje stejnou energii, která vznikne při spálení jednoho litru benzínu. Vzhledem k relativně nízkému obsahu dehtu patří mezi pevná paliva vytvářející nejmenší množství popela. Dřevěné uhlí se používalo již v době bronzové. Ve velkém jej využívá i v současnosti například Brazílie. Ta má sice značné zásoby dřeva, ale velmi malá ložiska černého či hnědého uhlí. Dnes se dřevěné uhlí vyrábí v moderních karbonizérech, dříve vznikalo v milířích.

Lesní milíře

Milíř je historické zařízení, které zajišťuje pomalé hoření dřeva při požadované minimalizaci přístupu vzduchu. Jedná se o velkou hranici dřeva utěsněnou hlinou. V hliněné krustě je na počátku procesu několik otvorů. Ty jsou po rozhoření utěsněny a přísun vzduchu je regulován na velmi nízké úrovni. Milíř poté několik desítek hodin doutná za minimálního přístupu vzduchu a uvnitř probíhá za vysoké teploty karbonizace dřeva. Pak se nechá milíř vychladnout. Po jeho rozebrání se může vzniklé dřevěné uhlí vyjmout. Ze 100 kg dřeva se získá přibližně 20 kg dřevěného uhlí.

Stavba milíře.

Výroba dřevěného uhlí má dlouhou tradici.

Zdroj foto:

Unknown author, Public domain, via Wikimedia Commons, Pastorius, CC BY 3.0 <<https://creativecommons.org/licenses/by/3.0/>>, via Wikimedia Commons Frank Behnsen, CC BY-SA 3.0 <<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/>>, via Wikimedia Commons

Typy milířů

Historie nám zanechala dva základní druhy milířů: ležatý a stojatý. První druh se na území Česka takřka nepoužíval. Oblíbily si jej především národy severní Evropy. Ležatý milíř mohl mít délku až dvacet metrů. V našich zeměpisných šířkách dominoval takzvaný stojatý milíř. V jeho středu byla silná tyč. O izolaci se staral vnější těsnicí plášť tvořený hlinou, popelem a mourem. V některých chudších zemích světa však tato starověká technologie stále produkuje dřevěné uhlí. Důvodem je levná stavba milíře, kterou lze realizovat přímo v místě lesní těžby.

Postup výroby

I u nás existují spolky příznivců historie, kteří se výrobě dřevěného uhlí v tradičních milířích věnují. Jedním z nich je i Spolek archaických nadšenců, který na webu sebrance.cz píše o svých konkrétních zkušenostech: Čas pálení se pohybuje podle velikosti milíře, v našem případě se jednalo o velice malý s dobou pálení 5 dní. Pálení předcházely dvoudenní přípravné práce – stípání dřeva,

získávání drnového a hliněného krytu, příprava podkladu, samotná stavba dřevěného milíře a nanášení drnového a hliněného pláště. Milíř byl zapálen v horní části pomocí svislého středového kanálu (krále) vsypáním žhavých uhlíků a rozhoření napomáhaly dva nadzemní protilehlé kanálky... Po pátém dni pálení poklesla výška milíře na jednu třetinu původní velikosti a milíř již neprodukoval žádný kouř, pouze krásně voněl. To bylo znamení k ukončení pokusu. Přistoupilo se k rozebrání hliněného pláště a rozhrnutí vzniklého dřevěného uhlí na okolní plochu. Uhlí muselo být na žhnoucích místech pravidelně kropeno vodou, aby se zabránilo vznícení. Po vychladnutí bylo uhlí napytlováno a připraveno k transportu.

Epilog

Funkční milíře můžete v našich krajích občas spatřit ve skanzenech, kde dokumentují šikovnost našich předků. Ve vyspělých zemích převzaly výrobu dřevěného uhlí moderní průmyslové karbonizéry pracující s větší efektivitou než milíře utěsněné hlinou.

připravil Mirek Brát

V Čechách se prosadily zejména tzv. stojaté milíře.

Milíř v pilné práci.

Milíř v historickém skanzenu.

OKÉNKO KE SLOVENSKÝM SOUSEDŮM

Dobrovolní hasiči společně darovali krev

Iniciativa společného darování krve semkla dobrovolné hasiče z celkem devíti míst jižního Novohradu. Nejčastěji tekutinu-krev darovali v nemocnici v Lučenci. Navázali tím na dlouhodobou tradici darování krve mezi dobrovolnými i profesionálními hasiči ve Slovenské republice. Celá akce nesla název Novohradská hasičská kapka krve 2022. Iniciátorem byl DHZ Biskupice. Dobrovolní hasiči z obce Biskupice si poprvé vyzkoušeli společně darování krve v roce 2021, byť samozřejmě měli s individuálním dárcovstvím opakovanou zkušenost. Společného dárcovství krve se v nemocnici v Lučenci zúčastnilo celkem třicet pět dobrovolných hasičů z obcí Biskupice, Buzitka, Čakanovce, Čamovce, Filakovo, Filakovské Kováče, Holiša, Radzovce a Velké Dravce. Zúčastnění věří, že se z tohoto společného dárcovství stane u hasičských sborů jmenovaných obcí dlouhodobá tradice.

zdroj foto: DHZ Biskupice

INFO PRO HASIČE

Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska je partnerem Hasičských slavností v Litoměřicích, které jsou plánovány na 10.-11. června 2022. Jde o celorepublikový sraz hasičstva s výstavou hasičské techniky – od té nejstarší ze sbírek sborů dobrovolných hasičů až po tu nejmodernější a speciální, kterou disponuje Hasičský záchranný sbor České republiky. Minulý ročník přivítal 27 000 návštěvníků a přes 250 hasičských sborů přivezlo do Litoměřic 300 kusů historické techniky. „Na výstavišti Zahrady Čech se bude prezentovat i sdružení se svými aktivitami, zejména v oblasti prevence, mládeže a požárního sportu. Stánek SH ČMS najdete v pavilonu NS, ve stejném prostoru se bude umístěn i stánek CHH (Centra hasičského hnutí Přibyslav). Doufáme, že si v nabitém programu najdete čas nás navštívit. Budeme se na vás těšit.“

Mgr. Irena Špačková, tisková mluvčí SH ČMS

HASIČSKÁ HISTORIE

Za hasičskou historií do města Mšena

V dnešním zastavení naší pravidelné rubriky věnované starší historii sborů dobrovolných hasičů v různých částech naší republiky se podíváme do města Mšena v okrese Mělník (Středočeský kraj). Město je označováno za vstupní bránu Chráněné krajinné oblasti Kokořínsko – Máchův kraj. Velké požáry devatenáctého století, z nichž zejména ten v roce 1867 postihl téměř dvě třetiny města, se staly impulsem k založení hasičského dobrovolného sboru. Proto také tehdejší purkmistr města svolal schůzi občanů za účelem založení tohoto sboru, a tak se 6. leden roku 1876 po přečtení a schválení stanov stal dnem založení Sboru dobrovolných hasičů ve Mšeně. Stanovy byly zaslány c. k. místodržitelství v Praze a byly jim schváleny 12. prosince 1876 pod číslem 65158. Tak začínají první stránky kroniky místního sboru... Prvním starostou sboru byl zvolen Antonín Černošský, velitelem František Janatka, zástupcem František Kus, jednatelem Josef Kalia a hospodářem Josef Zeman. 3. března 1877 po sbírce a z výtěžku ochotnického spolku zakoupeny pro činné členy přilby, opasky, sekery, žebřík, lana, plachta. Dne 17. července téhož roku proběhlo 1. veřejné cvičení. Dne 15. srpna 1891 byl sbor přítomen Všehasičskému sjezdu. Dne 23. června 1901 konáno veřejné cvičení spojené s oslavou 25. výročí trvání sboru za přítomnosti okolních sborů. Dne 2. září 1934 předalo město a členové městského zastupitelstva spolu se starostou města Beranem hasičskou zbrojnici Sboru dobrovolných hasičů ve Mšeně, která se nalézá v budově č.p. 299 v Tyršově ulici. V roce 1976 se konala velká oslava 100 let trvání sboru. Sbor vlastní skříňový vůz Avia 30 a cisternové vozy T – 111 a T – 138. 25. října 1986 se koná oslava 110. výročí založení sboru. Na náměstí byla k vidění výstava historických stříkaček až po moderní techniku. Slavnostní den byl zakončený taneční zábavou.

zdroj foto: FB SDH Mšeno

Orientace v neznámém prostoru za snížené viditelnosti

Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska, Odborná rada prevence a ochrany obyvatelstva Ústí nad Orlicí uspořádala 19. března 2022 v pevnostním opevnění Hůrka v Králíkách pro členy Sboru dobrovolných hasičů našeho Okresního sdružení odborné školení „Orientace v neznámém prostoru za snížené viditelnosti“. Pro velký zájem z listopadového setkání na Hůrce v Králíkách se konalo tuto březnovou sobotu opět odborné školení pod vedením lektora, příslušníka HZS Pardubického kraje, Davida Hynka. Celkem se vystřídalo 32 členů ze sborů dobrovolných hasičů, a to z Ústí nad Orlicí, Černovíru, Bystřecí, Výprachtic, Verměřovic, Mistrovic, Žamberku a z Červené Vody. Jako podzimní soustředění bylo zaměřeno na pohyb a prohledávání neznámého prostoru, při kterém si všichni v praxi zopakovali, jak se v takovýchto prostorech pohybuje a vyhledávají se osoby.

Účastníci měli vše ztížené tím, že hledí masky měli přelepeno páskou, čímž se simuloval zakoupený prostor. Nad veškerými povely, pohyby, rozhodováním a jednáním dohlížel David Hynek, společně s asistentem Jaroslavem Skalickým, členem odborné rady prevence a ochrany obyvatelstva. Jako figurant, hledaná osoba, se nabídla Michaela Skalická, členka SDH Výprachtice. Skupina si po hodinovém školení vyslechla vyhodnocení toho, co provedla dobře a kde byly nedostatky. Odměnou pro všechny bylo drobné občerstvení v podobě horkého čaje a bagety. Poděkování patří celé odborné radě prevence a ochrany obyvatelstva, zástupci pevnostního opevnění Hůrka v Králíkách Marku Hynkovi, lektoru Davidu Hynkovi a všem účastníkům školení.

Za SH ČMS ÚO ORP a OO Ústí nad Orlicí - Milan Kacálek

Reprezentace hasičů-seniorů okresu Opava aneb „Staříci“ soutěží

Slovem „staříci“ jsou označováni členové družstva hasičských seniorů, které při OSH Opava vzniklo v roce 2019 pod vedením p. Zdeňka Vavrečky z Kyjovic, p. Václava Poláka z Dolních Životic a p. Svatoboje Redra z Hrabyně.

Družstvo se těší na hasičskou olympiádu ve Slovinsku.

Jde o družstvo mužů, které se věnuje tradičním hasičským disciplínám (požárnímu útoku (nasucho) a štafetě s překážkami dle pravidel CTIF). Družstvo je složeno z členů různých SDH okresu Opava. Protože věkový průměr členů družstva se pohybuje kolem 65-ti let, je často označováno jako „družstvo staříků“.

Úspěšný start

Svým „křtem“ prošlo družstvo 13. dubna 2019 na své první soutěži

ve Vlčnově; v kategorii „Dobrovolní hasiči - muži třídy B“ se umístilo na 6. místě. Od toho data se družstvo zúčastňovalo všech soutěží v rámci „Litovelské ligy CTIF“ (Hradec Králové, Vlčnov, Praha, Velké Meziříčí), a také Mistrovství České republiky (MČR) v klasických disciplínách CTIF, které bývá vyvrcholením celoroční činnosti. MČR je organizováno koncem září (u příležitosti svátku sv. Václava) zpravidla na stadionu ve Dvoře Králové nad Labem.

Zveme vás na Festival hasičských přípravků, který se bude konat 23. dubna 2022 v prostorách Nebílovské zámecké zahrady v obci Nebílovky v Plzeňském kraji.

Mladí hasiči z Pasek pomáhali zvelebit prostředí v obci

V sobotu 19.3.2022 jsme se hromadně zapojili do zlepšování životního prostředí v naší obci. Mladí hasiči pod dohledem dospělých nejdříve u osady Nuzov prováděli úklid ořezaných keřů a stromů. Poté se přesunuli k Pasekám na „Horskou cestu“ a tam jsme pomohli dospělým vyklidit okolí cesty od náletových dřevin. Obec Paseky má v plánu osázet "Horskou cestu" ovocnými vysokokmeny, a tak všechny náletové a přestárlé dřeviny musí prostě pryč. Jako mladí hasiči jsme

se samozřejmě do akce hromadně zapojili a svoji práci přispěli k lepšímu životnímu prostředí v našem okolí. Bohužel okolí cesty je tak zarostlé, že vyrážíme na brigádu znovu a pevně věříme, že než jaro propukne plnou silou, plochu připravíme včas, aby zde co nejdříve vznikla ovocná alej, přestože víme, že na ovocné plody z nové aleje si budeme muset ještě pár let počkat.

Ing. Jana Vanččková, vedoucí MH SDH Paseky

Testování nového služebního stejnokroje

V Olomouckém kraji testují profesionální hasiči nový služební stejnokroj. Určení příslušníci jej nyní po dobu jednoho roku budou využívat při všech vhodných pracovních činnostech a budou sledovat chování materiálů, stálost jejich vlastností a další předem daná kritéria. Uniformu tvoří kalhoty s opaskem, blůza a čepice. Realizační tým z Fakulty textilní Technické univerzity v Liberci se inspiroval hodnotami a řádovou příslušností prvorepublikových hasičů. Výtvarně byla přenesena do současnosti jednoduchá, postavě přirozená silueta jejich uniform. Dalším inspiračním zdrojem byl nadčasový pohled na pánskou uniformu v módním minimalistickém řešení i outdoorové sportovní oděvy, které tvůrce inspirovaly pro svou stříhovou a tvarovou funkčnost. Současné Pracovní stejnokroje I i II jsou v užívání u HZS ČR více než 18 let.

HZS Olomouckého kraje

Jan Dumbrovský, foto: archiv jd

Dräger

Dräger PSS® AirBoss

NEZASTAVITELNÝ

Optimální ergonomické provedení a konektivita využitelná i v budoucnu jsou zárukou, že s naším nezávislým dýchacím přístrojem zvládnete každý úkol.

Dräger. Technika pro život.

HASIČSKÉ NOVINY

na monitoru vašeho počítače i displeji telefonu

www.facebook.com/hasicckenoviny

www.hasicckenoviny.cz

EVIDENCE PÁLENÍ

BUĎTE PŘI VYPALOVÁNÍ OPATRNÍ!

Hlášení pálení místně příslušným HZS krajů:

1. Provádí se elektronicky emailem nebo přes formulář na webových stránkách HZS kraje, na určených telefonních číslech KOPIS HZS kraje nebo přímo na <https://paleni.izscr.cz>
2. Nikdy se neprovádí na telefonních číslech tísňových linek 112 nebo 150.

„Denně vyjedou hasiči průměrně k 48 požárům, během loňského dubna a května to bylo průměrně 70 požárů denně.“

- pplk. Mgr. Nicole Studená
MV-generální ředitelství HZS ČR

Pozvánka do Hasičského muzea Niepokalanów

V dnešním zastavení naší „šňůry“ putování za hasičskými expozicemi vás pozveme do zahraničí, konkrétně pak do sousedního Polska. Zde se v obci Paprotnia v Mazovském vojvodství nachází jedno neuvěřitelné hasičské muzeum. Zajímavé je i v rámci svého okolí, protože se nachází ve františkánském klášteře Niepokalanów. Asi vás tak nepřekvapí, že kromě hasičského muzea je zde například umístěno i Papežské muzeum. Již v roce 1931 byl v Niepokalanowě založen sbor dobrovolných hasičů na pomoc místnímu obyvatelstvu při boji s požáry a dalšími živelními pohromami. Hasičské muzeum Niepokalanów je v gesci dobrovolných hasičů, což u těchto muzeí není v Polsku úplně obvyklé. Muzeum se nachází v objektu hasičské zbrojnice. Mezi nejzajímavější exponáty muzea jistě patří hasičské auto Minerva. Tento automobil byl používán až do roku 1958. Dalším cenným

muzejním exponátem je ruční koněspřežná stříkačka z počátku 20. století (viz fotografie). Vyrobená byla v Německu a původně sloužila u hasičů ve městě Lodž. Zbývá dodat, že hasičské muzeum najdete

na adrese: Świętego Maksymiliana Kolbego 5, 96-515 Paprotnia, Polsko. Návštěva muzea je možná po předchozí domluvě.

foto via flickr

Při oslavách svátku sv. Floriána, patrona hasičů, se pod záštitou hejtmána Jihomoravského kraje Mgr. Jana Grolichy koná

19. HASIČSKÁ POUŤ JIHMORAVSKÉHO KRAJE

**V NEDĚLI 24. DUBNA 2022
VE KŘTINÁCH**

PROGRAM

- 10:00 slavnostní průvod hasičů Křtinami
10:30 slavnostní mše svatá
12:00 – 13:30 na náměstí městyse:
zdravice a žehnání has. techniky a symbolů
zásah koněspřežní stříkačkou
ukázky činnosti hasičů

Hlavní celebrant: R.D. Mgr. Pavel Rostislav Novotný O.Praem.,
duchovní služba pro hasiče v rámci brněnské diecéze.
Účast hasičských zahraničních delegací.
V průběhu celé akce hraje dechová hudba Sívická kapela.
Občerstvení na náměstí a v hostincích zajištěno!!!
Srdečně zveme všechny hasiče a příznivce hasičů.

Kontakt:
poutkrtiny@seznam.cz

Pořadatelé:
Jihomoravský kraj
farnost Křtiny, městyse Křtiny
a Sborny dobrovolných hasičů
Křtiny, Kanice, Bukovina,
Habrůvka a Babice n. Sv

jmk

ŘÁDKOVÁ INZERCE

● **Dobráci, s. r. o.**, hledá pro externí spolupráci šikovného mistra z Havlíčkovodska, S DÍLNOU, na nákladní vozidlo, klempířinu, kosmetické úpravy vozidel a pod. Řidičský průkaz typu C, vítán. Perspektiva dlouhodobé spolupráce, vytížení po celý rok. Nabízíme hasičským sborům: 1) odzkoušené, hasičské vozy, se zárukou v 100% stavu: cisterny (CAS), technická vozidla (TA), velitelská vozidla DA L1Z. V ceně vozidla: 1) STK a EK, CZ, evidenční čísla. 2) Vozidlo je barevně upravené dle požadavků Vyhlášky 53/2010. Nabídka, vozidel na: <https://www.dobraci.sk/cars/>, použitá výbava, e-shop: <https://shop.dobraci.sk/>. Ověřitelné reference více jak 80 hasičských sborů, kterým jsme odevzdali auta v rocích 2003–2021. Více info na: dobraci@dobraci.sk.